

Asiantuntija- ja
palveluhakemisto
2026

Luotettavaa kumppanuutta, edelläkävijyyttä ja ratkaisuja

ProAgria Keski-Suomi
Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaiset

Asiantuntijapalvelujen avulla kohti tulevaisuutta

ProAgria Keski-Suomi ry. on jäsentensä omistama asiantuntijaorganisaatio, jonka tehtävänä on maaseudun aineellisen ja henkisen hyvinvoinnin edistäminen. Keski-Suomen maanviljelysseura on perustettu 15.11.1893. Olemme uudistaneet toimintaamme muuttuvien aikojen mukaan ja nykyisin olemme vahva digiajan toimija. ProAgrian ydinosasta on maaseudun liiketoiminnan kehittäminen ja tuotamme asiantuntijapalveluita maaseudun yrittäjille.

Mietimme entistä vahvemmin, miten autamme asiakkaitamme ottamaan toiminnassaan huomioon ympäristön ja ilmastomuutoksen vaateet. Toimintamme keskiössä on asiakas ja haluamme olla luotettava kumppani.

Neuvo-rahoitusta voi käyttää esimerkiksi maatilan nykyaikaistamiseen ja kilpailukyyn parantamiseen liittyvään neuvontaan. Jokaisella tilalla on käytettävissään 10 000 euroa Neuvo-tukea tämän ohjelmakauden aikana. Lisää tietoa eri Neuvo-palveluista ja palvelua tekevästä asiantuntijoista löydät tämän palveluhakemiston sivuilta.

ProAgria Keski-Suomen osaamista tukevat muut ProAgria Keskukset, koti- ja ulkomaiset sekä maakunnalliset kumppanit. Järjestötoiminta ja tapahtumat monipuolistavat asiakkaille, jäsenille ja sidosryhmille suunnattua tarjontaa.

Onnistumme yhdessä!

Vesa Laitinen
johtaja
0400 547 816

ProAgria
Keski-Suomi

ProAgria Keski-Suomen hallitus
Hannu Jokinen, Saarijärvi
Outi Savonen, Saarijärvi
Hanna Hautamäki, Petäjävesi
Samuli Murtoerä, Pihtipudas
Mari Suuronen, Äänekoski
Mikko Oikarinen, Petäjävesi
Lauri Pekkarinen, Viitasaari

Sinä päätät! Maaseudun yrittäjä, liity ProAgrian jäseneksi. Voit vaikuttaa päätöksentekoon ja saat rahanarvoisia jäsenetuja.

Lisätietoja:
Eeva-Liisa Kivimäki
järjestövastaava, 040 576 8740
eeva-liisa.kivimaki@proagria.fi

Maatilapalvelut

Lauri Lehtilä
palvelupäällikkö,
maatilapalvelut
040 587 3245
lauri.lehtila@proagria.fi

MAITO-, LIHANAUTA- JA LAMMASTILOJEN PALVELUT

Tuotosseurannan palvelut Keski-Suomessa

Maidontuotannon asiantuntijat tarjoavat tuotosseurannan koelypsypalveluja ja esikoodattujen viivakoodipullojen käytön opastusta kaikille tiloille sekä tiedon siirron opastusta uutta lypsyjärjestelmää käyttöönotettaessa. Sähköpostiin tulevan koelypsykatsauksen sekä muut tuotosseurannan raportit saat nopeasti käyttöösi, kun lähetät heti koelypsyn jälkeen tiedot rekisteriin Minun Maatilani -ohjelmalla, verkkopalvelujen Tuotosseuranta Netti -palvelun tai valtakunnallisen tallennuspalvelun avulla.

Tuotosseurannan maksuun sisältyen voit itse käyttää ProAgrian verkkopalveluita, Minun Maatilani -ohjelman kustannuspuntaria, maidon yksikkö- ja nettokustannuslaskuria ja ruokinnan seurantalaskelmaa. Voit myös lähettää KarjaKompassista rehutarjouspyynnön palvelussa mukana oleville rehutoimittajille.

TUOTOSSEURANNAN ASIAKASPALVELUN saat yhdestä valtakunnallisesta palvelusta puhelimitse numerosta 09 8566 5980 tai sähköpostitse tuotosseuranta@proagria.fi arkisin kello 8.15–16.00.

TUOTOSSEURANNAN TALLENNUSPALVELU on keskitetty valtakunnallisesti.

Voit toimittaa koelypsytiedot seuraavasti:

- sähköpostitse: tallennus@proagria.fi
- kirjekuoressa: ProAgria Keskusten Liitto, Tunnus: 5022188, 00003 VASTAUSLÄHETYS
- WhatsApp-viestinä numeroon 041 730 2792
- soittamalla tuotosseurannan asiakaspalvelunumeroon 09 8566 5980

Voit myös sopia, että tallentaja hakee koelypsyt tilan robotin tietokoneelta etäyhteydellä.

Ruokinnan ja tuotannon ohjauksen palvelut

Euro/Karjatsekki-palvelu painottuu joko tuotannon talouden tarkasteluun tai maidontuotannon tuotos- ym. tuotannollisten tulosten tarkasteluun. Eurotsekki-palvelun yhteydessä voidaan paneutua kustannuspuntarin tai maidon yksikkö- ja nettokustannuslaskurin tai tuottoennusteen tuloksiin sekä niihin liittyviin kehittämisehdotuksiin. Karjatsekin yhteydessä voidaan etsiä tuotannon pullonkauloja ja ratkaisuehdotuksia niihin.

Ruokinnan palveluissa ruokinnan seurannalla ja suunnittelulla turvataan eläinten tarpeiden ja tuotostavoitteiden mukainen tasapainoinen ruokinta. Peruspalveluita voidaan räätälöidä tilan tarpeet huomioiden.

Täsmäpalveluissa pureudutaan asioihin, jotka vaativat karjassa voimakasta kehittämistä. Esimerkiksi ”Ennätys ensikot” -täsmäpalvelussa paneudutaan lehmävasikoiden ja hiehojen kasvuun ja kehitykseen, hoitoon ja olosuhteisiin sekä ensimmäiseen lypsykauteen valmistautumiseen.

Haluatko kehittää säilörehun laatua tai määrää, nurmiprosesseja tai karjan ruokintaa?

Ota kotieläintuotannon ja nurmentuotannon asiantuntija kumppaniksi pohtimaan kanssasi rehuntuotannon kehittämistä. Liikkeelle kannattaa lähteä rehuntuotannon kehittämispalaverilla.

Rehuntuotannon kehittämispalaverissa käydään läpi tilan nurmentuotannon nykytilanne, säilörehun määrä ja laatu, sekä kirjataan ylös säilörehun ja viljojen tilakohtaiset tavoitteet.

Tarkastellaan rehuntuotantoa ja toimintatapoja yhdessä

- Säilörehuntuotannon tehokkuus lisääntyy, kun kiinnitetään huomiota ajankäyttöön ja resursseihin.
- Tuotantopanosten käyttö tehostuu, kun oikeat panokset käytetään oikeaan aikaan.
- Eläinten ja ihmisten hyvinvointi paranee.
- Viljelyvarmuus kehittyy sekä aikaa ja rahaa säästy.

Kysy lisää ruokinnan tai kasvintuotannon asiantuntijoilta!

Maito- ja naudanliha-asiakkaiden palvelut

Matti Viinikainen
huippuosaja,
investoinnit ja maito
0400 896 386
matti.viinikainen@proagria.fi

Anna-Maija Minkkinen
maidontuotannon asiantuntija
040 564 9166
anna-maija.minkkinen@
proagria.fi

Sanna Minkkinen
maidontuotannon asiantuntija
043 824 9646
sanna.minkkinen@proagria.fi

Milja Ikonen
maidontuotannon asiantuntija
0400 279 049
milja.ikonen@proagria.fi

PIXHILL

Lammastilojen palvelut

Milla Alanco-Ollqvist
040 706 0559
milla.alanco-ollqvist@
proagria.fi

Sini Sillanpää
043 825 0526
sini.sillanpaa@proagria.fi

Karjatalousinvestoinnit

Maidontuotannon huippuosaja **Matti Viinikainen**, 0400 896 386, on erikoistunut maitotilojen investointien taloudelliseen ja strategiseen suunnitteluun. Suunnittelussa huomioidaan yrittäjien tavoitteet, rahoitusmahdollisuudet ja muut resurssit, jotta saavutettaisiin tilan ja yrityksen investointikyvyn mukainen ratkaisu.

Matti Viinikainen
huippuosaja, investoinnit ja maito
0400 896 386 matti.viinikainen@proagria.fi

Automaattilypsytilan
kehitysohjelmasta
voit kysyä lisää
Sanna Minkkiseltä,
p. 043 824 9646

KASVI- JA PUUTARHATILOJEN PALVELUT

Viljelyn kehittämisohjelma sisältää tilakohtaisten tarpeiden mukaisen viljelyn suunnittelun ja viljelyn kehittämisen. Haemme ratkaisuja viljelijän tavoitteet huomioiden lannoitukseen, kalkitukseen, kasvinsuojeluun, kasvukauden aikaisiin toimenpiteisiin, ilmastokysymyksiin, hiilensidonnan tehostamiseen, maan kasvukuntoon ja maaperän syvempään tuntemukseen sekä kasvinviljelyn kannattavuuteen. Suppeimmillaan asiantuntijamme tekevät viljelysuunnitelman, laajimmillaan palvelukokonaisuudessa voi olla mukana kasvinviljelytilan talouden kehittämistä. EU-tukihakemusten täyttäminen, tukiehdoissa opastaminen ja mahdollisuuksien mukaan tukioptimointi ovat asiantuntijoidemme perustyyötä.

Viljelyn kehittämisohjelmat, viljelysuunnittelu ja EU-tukineuvonta

POHJOINEN KESKI-SUOMI

Sanna Minkkinen
maidontuotannon asiantuntija
043 824 9646
sanna.minkkinen@proagria.fi

Susanna Tiainen
talousasiantuntija
043 827 3430
susanna.tiainen@proagria.fi

Hanna-Maria Laukkanen
kasvintuotannon asiantuntija
043 826 9715
hanna-maria.laukkanen@proagria.fi

LÄNTINEN KESKI-SUOMI

Kai Paltamaa
talousasiantuntija
0400 545 543
kai.paltamaa@proagria.fi

Jarkko Nurminen
kasvintuotannon asiantuntija
043 826 9719
jarkko.nurminen@proagria.fi

SAARIJÄRVEN SEUTU

Esko Janhonen
talousasiantuntija
0400 718 890
esko.janhonen@proagria.fi

Sanna Löytöjärvi
kasvintuotannon asiantuntija
050 4129 818
sanna.loytojarvi@proagria.fi

ITÄINEN KESKI-SUOMI

Anna-Maija Minkkinen
maidontuotannon asiantuntija
040 564 9166
anna-maija.minkkinen@proagria.fi

Matti Viinikainen
valtakunnallinen huippuosaaja,
investoinnit ja maito
0400 896 386
matti.viinikainen@proagria.fi

JYVÄSKYLÄN SEUTU

Eeva-Liisa Neuvonen
kasvintuotannon asiantuntija
0400 747 289
eeva-liisa.neuvonen@proagria.fi

Lauri Lehtilä
kasvintuotannon asiantuntija
040 587 3245
lauri.lehtila@proagria.fi

ETELÄINEN KESKI-SUOMI

Katariina Kaislo
talous- ja viljelyasiantuntija,
perhevapaalla
040 822 2127
katariina.kaislo@proagria.fi

Erikoisviljely

Marjo Marttinen
erikoisviljelyasiantuntija
- marjat, yrtit, vihannekset
Keski-Suomi ja Etelä-Savo
0400 648 275
marjo.marttinen@proagria.fi

Luomu

Marjo Marttinen
marjat, yrtit, vihannekset, 0400 648 275
Eeva-Liisa Neuvonen
luomukasvinviljely, 0400 747 289

**Kasvinsuojelututkinnot ja
hukkakauran torjuntasuunnitelmat**
Lauri Lehtilä 040 587 3245

Kasvinsuojeluruiskujen testaukset
Kai Paltamaa 0400 545 543
Jarkko Nurminen 043 826 9719

**Siemenviljelytarkastukset ja
-näytteet**

Eeva-Liisa Neuvonen 0400 747 289 (vain tarkastukset)
Marjo Marttinen 0400 648 275
Susanna Tiainen 043 827 3440
Hanna-Maria Laukkanen 043 826 9715
(vain tarkastukset)

**Tenti ammattimaiseen
kasvinsuojeluaineiden
käyttöön tarvittava
kasvinsuojelututkinto
sähköisesti.**

Lue lisää: proagria.fi/
sahkoinenkasvinsuojelu-
tutkinto

NEUVO-ASIAANTUNTIJAT

Neuvo-asiantuntija

Hassani Marjaana	043 824 9641
Helminen Veera	043 824 9645
Ikonen Milja	0400 279 049
Janhonen Esko	0400 718 890
Kivimäki Eeva-Liisa	040 576 8740
Laukkanen Hanna-Maria	043 826 9715
Lehtilä Lauri	040 587 3245
Marttinen Marjo	0400 648 275
Minkkinen Anna-Maija	040 564 9166
Minkkinen Sanna	043 824 9646
Neuvonen Eeva-Liisa	0400 747 289
Nurminen Jarkko	043 826 9719
Paltamaa Kai	0400 545 543
Peräinen Riitta	043 826 7294
Pummila Mirja	0400 932 054
Puura Hanna	040 822 5607
Rintoo Anni	043 826 9712
Tiainen Susanna	043 827 3430
Viinikainen Matti	0400 896 386

Neuvo. Hyödynnä 10 000 euroa.

Haluatko tehdä kartoituksia ja selvityksiä, pohtia tilasi tulevaisuuden suunnitelmia ja kehityskohteita, parantaa tulosta tai varmistaa tukien saannin täysimääräisenä?

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

ProAgria

proagria.fi/neuvo

SPV-, INVESTOINTI- JA YRITYSPALVELUT

Autamme sinua maatilojen investointien talouden ja rahoituksen suunnittelussa, maatalouden rakennetukilain mukaisten investointitukien hakemisessa sekä omistajanvaihdoksissa. Perinteisten tuotantosuuntien lisäksi ProAgria Keski-Suomessa on asiantuntemusta mm. hevostalouden, urakoinnin ja maaseutmatkailun suunnitteluun. Muiden yritysmuotojen suunnitteluun sekä maatilojen yhtiöittämiseen on käytössäsi ProAgria-verkoston tuki.

Maitotilojen investointitilanteissa kannattaa kääntyä maidontuotannon huippuosaaja Matti Viinikaisen, 0400 896 386, ja Esko Janhosen, 0400 718 890, puoleen. Heiltä voit tiedustella apua myös talouden arviointiin ja liiketoimintasuunnitelman laatimiseen.

Maa- ja kotitalousnaisten yrityspalveluista vastaa toiminnanjohtaja **Eeva-Liisa Kivimäki**, 040 576 8740. Maa- ja kotitalousnaisten erityisosaamista yrityssektorilla ovat ravitsemus- ja matkailupalvelut, elintarvikkeet ja luonnontuotteet.

Investointi- ja omistajanvaihdospalvelut

Esko Janhonen, Saarijärvi
maatilojen investoinnit,
omistajanvaihdokset,
liiketoimintasuunnitelmat,
talous-, tuki- ja veroneuvonta
0400 718 890
esko.janhonen@proagria.fi

Veera Helminen
maatilojen omistajan-
vaihdokset
perhevapaalla
043 824 9645
veera.helminen@proagria.fi

Matti Viinikainen
maitotilojen investoinnit,
liiketoimintasuunnitelmat,
talous- tuki- ja veroneuvonta,
Strategia+ palvelu
0400 896 386
matti.viinikainen@proagria.fi

Eeva-Liisa Kivimäki
maaseutuyritysten neuvonta,
liiketoimintasuunnitelmat
040 576 8740
eeva-liisa.kivimaki@mkn.fi

Suunnitteletko investointia?

Investoinnin esiselvityksellä voidaan arvioida investoinnin vaikutusta tilan talouteen.

TILITOIMISTOPALVELUT

ProAgria Tilitoimistopalvelut tarjoavat kirjanpito- ja tilinpäätöspalveluita maataloille ja maaseudun yrityksille. Tilitoimiston palveluita ovat maa- ja metsätalouden kirjanpito sekä maaseutuyritysten kirjanpito (myös sähköinen kirjanpito) ja veroilmoitukset, tilinpäätökset, palkanlaskenta, budjetointi ja erilaiset kannattavuus- ja maksuvalmiuslaskelmat. Palvelemme asiakkaitamme kokonaisvaltaisesti aina kuittien kirjaamisesta verotuspäätösten tarkastukseen sekä tuloksen analysointiin.

Siirry sähköiseen kirjanpitoon!

Lisätiedot Hannalta:
040 822 5607
hanna.puura@proagria.fi

Sähköä taloushallintoosi -säästä aikaa ja vaivaa

Sähköinen kirjanpito on nykyaikainen, tehokas ja joustava tapa hoitaa yrityksesi taloushallinto. Se on myös helpompaa kuin luulet. Asiantuntijamme auttaa alkuun ja huolehtii yhteysasetuksista ja ohjelman käyttöönotosta. Räättälöimme palvelun juuri sinun yrityksesi tarpeita vastaavaksi. Käyttöönotto ja opastus järjestyy edullisesti tuettuna neuvontana. Talousasiantuntijamme kertovat lisää ohjelmistovaihtoehtoista.

Tilitoimistopalvelut

Kai Paltamaa
Jyväskylä
maa- ja metsätalouden verotus,
vastaava, sähköinen kirjanpito
0400 545 543
kai.paltamaa@proagria.fi

Susanna Tiainen
Jyväskylä
kirjanpito, maa- ja metsätalouden
verotus, sähköinen kirjanpito
043 827 3430
susanna.tiainen@proagria.fi

Esko Janhonen
Saarijärvi
maa- ja metsätalouden verotus
0400 718 890
esko.janhonen@proagria.fi

Anna-Maija Minkinen
kannattavuuskirjanpito
040 564 9166
anna-maija.minkinen@proagria.fi

Sanna Löytöjärvi
Saarijärvi
maa- ja metsätalouden verotus
050 4129 818
sanna.loytojarvi@proagria.fi

Hanna Puura
Joutsa
maa- ja metsätalouden verotus,
sähköinen kirjanpito
040 822 5607
hanna.puura@proagria.fi

Katariina Kaislo
perhevapaalla
Jämsä
maa- ja metsätalouden verotus
040 822 2127
katariina.kaislo@proagria.fi

MAA- JA KOTITALOUSNAISET

Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaiset toimii rekisteröimättömänä yhdistyksenä ProAgria Keski-Suomen yhteydessä. Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaisten puheenjohtaja on maatilayrittäjä **Hanna Hautamäki** Petäjävedeltä, 050 414 7275. Toimintamme keskiössä on ruoka- ja ravitsemusosaamisen vahvistaminen, maiseman- ja luonnonhoidon kehittäminen, yrittäjyyden tukeminen sekä järjestötoiminta ja yhteisöllisyyden vahvistaminen. Meiltä saa myös koti- tarveviljelyyn liittyviä asiantuntijapalveluja ja kursseja.

MKN Ruokaneuvot. Tietoa, taitoa ja asiantuntemusta ruoasta ja ravitsemuksesta.

Tilaa ruokakurssi, luento tai tapahtuma ruuan valmistuksesta, ruokatietoudesta tai arjen taidoista. Tarjoamme lapsille ja nuorille suunnattuja hauskoja, opettavia ja toiminnallisia ruokakasvatustapahtumia. Palvelemme myös etäyhteyksien välityksellä. Järjestämme myös suurtapahtumien ruoka- ja kahvipalvelut asiantuntemuksella. Rakennamme yhteisöllisyyttä ruoan ympärille ja siirrämme ruokaperinteitä sukupolvelta toiselle. Neuvontamme perustuu suomalaisiin ravitsemussuosituksiin. Arvostamme lähiruokaa, kotimaista elintarvikeketjua ja kestäviä ruokavaltioita.

MKN Yrityspalvelut. Kehitä yritystoimintaa, lisää kannattavuutta. Autamme yritystoiminnan eri vaiheissa. Palvelujamme ovat mm. hygieniatestaus ja -koulutus, laatuau-

diagnostiikka, omavalvonnan suunnittelu, erilaiset valmennukset ja liiketoimintasuunnitelmien ohjaus. Ydinosaamistamme ovat ravitsemis- ja matkailupalvelut sekä elintarvikkeet ja luonnontuotteet. Yritysasiantuntijat tarjoavat Neuvo-palveluja maatalojen nykyaikais- tamis- ja kilpailukykyneuvontaan.

MKN Maisemapalvelut. Pidä maisemasta huolta ja hyödynnä maisemaa liiketoiminnassasi. Tilaa maaseutumaisemaan liittyviä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluja mm. maatalouden ympäristö- sopimussuunnitelmiin, maisema- ja luontoselvityksiin tai maiseman tuotteistamiseen liittyen. Neuvo-palvelulla voidaan toteuttaa ympäristösopimussuunnittelua ja maastokäyntejä kohteiden arviointiin. Toimimme myös kaupungeissa ja taajamissa ja tiiviissä yhteistyössä valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa.

MKN asiantuntijat

Eeva-Liisa Kivimäki
toiminnanjohtaja
040 576 8740
eeva-liisa.kivimaki@mkn.fi

Mirja Pummila
elintarvike- ja yritysasiantuntija
0400 932 054
mirja.pummila@mkn.fi

Riitta Peräinen
puutarha-asiantuntija,
hankevetäjä
043 826 7294
riitta.perainen@mkn.fi

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
KESKI-SUOMI

Anni Rintoo
luonnontuoteasiantuntija,
hankevetäjä
043 826 9712
anni.rintoo@mkn.fi

Marjaana Hassani
maiseman- ja luonnonhoidon
asiantuntija
043 824 9641
marjaana.hassani@mkn.fi

Kati Virfvell
hankevetäjä
Lihat läheltä – ketju kuntoon (LIKE)
044 420 9005
kati.virfvell@mkn.fi

HANKKEET

Marjava – Kestävyyttä marjojen tuotantoketjuihin

Hankkeen tavoitteena on kehittää herukan ja mansikan koko tuotantoketjun tuottavuutta ja kestäväyyttä lajikevalinnasta hyvälaatuiseen lopputuotteeseen.

Hankkeen toimenpiteissä kehitetään lajikeestausta ja arvioidaan nykyisten lajikkeiden ilmastollista sopeutumista. Tilakokeissa selvitetään vaihtoehtoisten rikkakasvien torjuntamenetelmien käytettävyyttä ja kustannustehokkuutta. Hankkeessa selvitetään myös herukkakasvustojen monipuolista käyttöä jatkojalostuksessa. Uudet tuotantotavat, mm. tunnelituotanto, tuotantopinta-alan kasvu ja satopotentiaali edellyttävät kestäväyyden lisäksi myös tuotannon kannattavuuden ja koko tuotantoketjun tarkastelua. Näiden teemakokonaisuuksien ympärille rakennetut hankkeen webinaarit tarjoavat viljelijöille tiiviitä tietopaketteja.

Hanketta hallinnoi ProAgria Itä-Suomi, ja sen osatoteuttajat ovat ProAgria Keski-Suomi ja Luonnonvarakeskus. Hankkeen toiminta-alue on Keski-Suomi ja Pohjois-Karjala ja toteutusaika on 1.4.2024–30.4.2027. Marjava on tiedonhankintahanke ja se saa rahoitusta EU:n maaseuturahastosta. Lisätietoja: Marjo Marttinen, hankevetäjä, marjo.marttinen@proagria.fi, 0400 648 275

KeKeMa – Kestävä keski-suomalainen maatalo

Hankkeen tavoitteena on kehittää keski-suomalaisten maatilayrittäjien tietämystä ja osaamista laaja-alaisesti ruuantuotannon kestävyteen ja vastuullisuuteen vaikuttavissa kokonaisuuksissa. Hankkeen tavoitteena on parantaa keski-suomalaisen maatalouden kannattavuutta ja kilpailukykyä sekä kehittää sen uudistumiskykyisyyttä.

Hankkeen toimenpiteet keskittyvät erityisesti kotieläintuotannon älyosaamiseen, uudistuvaan viljelyyn ja pellon käytön monipuolistamiseen sekä maatilojen johtamis-, talous- sekä hankintaosaamisen lisäämiseen. Tärkeä osa on myös maatilojen yhteistyön kehittäminen ja maatilayrittäjien työhyvinvoinnin huomioiminen.

Hanketta toteuttaa Jyväskylän ammattikorkeakoulun Biotalousinstituutti ja ProAgria Keski-Suomi ry. Hankkeen toiminta-alue on Keski-Suomi ja toteutusaika on 1.5.2024–31.5.2026.

Hanke on saanut EU:n maaseuturahoitusta.

Lisätietoja: Milja Ikonen, hankeasiantuntija, milja.ikonen@proagria.fi, 0400 279 049

KASVUUN – Kestävää kasvua maaseudulle

Hankkeen tavoitteena on parantaa maaseudun elinvoimaa yrittäjyyttä vahvistamalla sekä tukea yritysten kilpailukykyä ja kasvua. Hanke uudistaa ja monipuolistaa maaseudun yritystoimintaa ja vahvistaa yritysten ja alan yhteistyökulttuuria sekä luo uusia verkostoja ja kumppanuuksia.

Hankkeen kohderyhmänä ovat Keski-Suomen ja Pirkanmaan maaseutualueiden luonto- ja elämysmatkailuyrittäjät sekä luontoa toiminnassaan hyödyntävät hyvinvointialan yrittäjät, maaseudun ruokapalvelu- ja elintarvikealan yrittäjät sekä toimintaansa aloille laajentavat mikro- ja pk-yrittäjät.

Hankkeen päätoteuttaja on Työtehoseura ja osatoteuttajina ovat ProAgria Keski-Suomi / Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaiset ja ProAgria Etelä-Suomi / Etelä-Suomen maa- ja kotitalousnaiset.

Hankkeen toiminta-alueena on Pirkanmaa ja Keski-Suomi ja toteutusaika on 1.1.2024–30.6.2026.

Hanke on saanut EU:n maaseuturahoitusta.

Lisätietoja: Anni Rintoo, hankevetäjä, anni.rintoo@mkn.fi, 043 826 9712.

HANKKEET

Eloa ja iloa kylille

Hankkeen toimintaan innostetaan mukaan asukkaita, kyläyhdistyksiä, järjestöjä, kouluja ja seurakuntia luoden samalla erilaisia yhteistyöverkostoja. Toiminnan kautta myös nuoret oppivat taitoja perinteisestä kylätöinnosta ja talkoiden käytännöistä. Hyödynnetään nuorten osaamista sosiaalisen median ja muiden digitaalisten kanavien käytössä talkoiden markkinoinnissa ja tiedottamisessa. Lisäämällä kylien nähtävyyksiä, historiallisten paikkojen tai luontoreittien saavutettavuutta edistetään samalla maisemanhoitoa ja matkailua alueilla.

Hanketta toteuttaa Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaiset/ProAgria Keski-Suomi ry. Hankkeen toiminta-alueena on Vesuri Leader-ryhmän alue. Hankkeen toteutus aika on 1.3.2024–31.12.2026.

Hanketta rahoittaa Vesuri Leader-ryhmä EU:n maaseuturahastosta.

Lisätietoja: Mirja Pummila, hankevetäjä, mirja.pummila@mkn.fi, 0400 932 054

Kotitarvelijelyn kehittäminen Viitasaaren, Äänekosken ja Saarijärven alueilla

Hankkeen tavoitteena on kotitarvelijelyyn tarvittavien tietojen ja taitojen aktivointi, ylläpitäminen ja edistäminen. Hanke lisää yhteisöllisyyttä kylillä ja taajama-alueilla, kantasuo- malaisten ja maahanmuuttajien yhteistyötä sekä tuo mielekästä, hyvinvointia ja mielenter- veyttä lisäävää tekemistä. Hanke on suunnattu kotitarvelijelystä kiinnostuneille yksityis- henkilöille ja yhteisöille.

Hanketta toteuttaa Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaiset/ProAgria Keski-Suomi ry. Hankkeen toiminta-alueena on Viitasaari, Äänekoski ja Saarijärvi ja toteutus aika on 1.1.2024–30.6.2026.

Hanketta rahoittaa Viisari Leader-ryhmä EU:n maaseuturahastosta.

Lisätietoja: Riitta Peräinen, hankevetäjä, riitta.perainen@mkn.fi, 043 826 7294

Lihat läheltä – ketju kuntoon (LIKE)

Hanke vahvistaa suomalaisen lähilihan asemaa ja tukee koko lihaketjun kestävää kehitystä pellolta pöytään. Hankkeen tavoitteena on parantaa pienten lihantuottajien, jatkojalostajien ja muiden alan toimijoiden osaamista, kannattavuutta ja yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaalla, Etelä-Savossa ja Keski-Suomessa. Hankkeen kohderyhmänä on lihantuottajat (erityisesti su- ramyyniä ja jatkojalostusta harjoittavat), teurastamot ja leikkaamot sekä pienet jatkojalostajat.

Hanketta hallinnoi ProAgria Pohjois-Suomi/Pohjois-Suomen maa- ja kotitalousnaiset ja sen osatoteut- taja ovat ProAgria Etelä-Savo/Etelä-Savon maa- ja kotitalousnaiset ja ProAgria Keski-Suomi/Keski- Suomen maa- ja kotitalousnaiset. Hankkeen toiminta-aika on 1.4.2025–31.12.2027. Hanke on saanut EU:n maaseuturahoitusta. Lisätietoja: Kati Virfvell, hankevetäjä, kati.virfvell@mkn.fi, 044 420 9005

VastuuFarmi Järvi-Suomi

Hankkeen tavoitteena on tukea maatilojen ESG raportointia ja integroida se osaksi tilojen johtamista. Vastuullisuutta käsitellään ekologiselta, sosiaaliselta ja taloudelliselta (ESG) kan- nalta, joiden sisään myös kulttuurillinen kestävyys rakentuu. Hanke vahvistaa tilojen kilpai- lukykyä, ympäristö- ja ilmastovaikutusten hallintaa sekä tiedon ja innovaatioiden hyödyn- tämistä maataloudessa. Hanke toimii Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Keski-Suomen alueilla.

Hanketta hallinnoi ProAgria Itä-Suomi ja sen osatoteuttajat ovat ProAgria Etelä-Savo ja ProAgria Keski- Suomi. Hankkeen toiminta-aika on 1.1.2026–31.12.2027. Hanke on saanut EU:n maaseuturahoitusta.

Lisätietoja: Milja Ikonen, hankevetäjä, milja.ikonen@proagria.fi, 0400 279 049

HANKKEET

Saaristoluonto ja maisema Järvi-Suomessa

Hankkeen avulla haluamme lisätä tietoutta erityisesti sisävesien saaristoalueista, jotta kohteiden omistajien, yrittäjien ja suuren yleisen tietoisuus sisävesien saaristoalueista ja niiden mahdollisuuksista sekä arvostus saariston luonnonperintöä ja kulttuuriperintöä kohtaan lisääntyvät. Hanke toimii Etelä-Savon, Keski-Suomen ja Pohjois-Karjalaa alueilla. Hankkeen toiminta-alueita ovat Saaristoloukkutuksen mukaiset saaristoalueet ja saaristomaiset manneralueet.

Hanketta hallinnoi ProAgria Etelä-Savo/Etelä-Savon maa- ja kotitalousnaiset ja sen osatoteuttajia ovat ProAgria Keski-Suomi/Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaiset sekä ProAgria Itä-Suomi/Itä-Suomen maa- ja kotitalousnaiset. Hankkeen toiminta-aika on 1.6.2025–31.12.2027. Hanke on saanut EU:n maaseuturahoitusta. Lisätietoja: Anni Rintoo, hankevetäjä, anni.rintoo@mkn.fi, 043 826 9712

Varautuva viljelijä -hanke

Hanke vastaa huoltovarmuuden turvaamiseen Keski-Suomessa. Huoltovarmuuden toteutuminen lähtee tiloilta, joissa tuotanto on kestävä, kannattava ja kykenee mukautumaan toimintaympäristön mukaan. Tavoitteena on parantaa viljelijöiden tietoisuutta erilaisista riskeistä ja edistää kokonaisvaltaista riskienhallinnan ja varautumisen suunnittelua maataloilla.

Hanketta hallinnoi ProAgria Keski-Suomi ja osatoteuttajana tuensiirrolla toimii MTK Keski-Suomi. Hankkeen toiminta-aika on 1.8.2025–31.12.2027. Hanke on saanut EU:n maaseuturahoitusta. Lisätietoja: Taru Vänskä, projektipäällikkö, taru.vanska@proagria.fi, 050 304 9254

Saunatuotteita luonnosta -yritysryhmähanke

Hankkeen tavoitteena on suunnitella yhteinen saunatuotepaketti, joka sisältää sekä saunatuotteita että saunapalveluita. Tuotteissa hyödynnetään luonnontuotteita sekä viljeltyjä raaka-aineita. Hankkeeseen osallistuu neljä yritystä.

Hanketta hallinnoi ProAgria Keski-Suomi / Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaiset. Hankkeen toiminta-aika on 1.11.2025–31.12.2026. Hanke on saanut EU:n maaseuturahoitusta. Lisätietoja: Anni Rintoo, hankevetäjä, anni.rintoo@mkn.fi, 043 826 9712

Välitä viljelijästä

Sakkaako terveys, talous, tuotanto tai ihmisuhteet? Kuormittaako työn määrä, yrittäjyyden haasteet tai tulevaisuus? Melan työkykyneuvojalta saat henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa mieltäsi askarruttavissa asioissa. Kartoitamme yhdessä tilannettasi, etsimme ratkaisuvaihtoehtoja ja autamme tarvittavien asiantuntijoiden löytämisessä. Varhaiset korjausliikkeet varmistavat hyvinvointiasi ja työkykysi säilymistä.

Saat kauttamme apua esimerkiksi • jaksamiseen • ihmissuhteisiin • yrittämisen haasteisiin • muutostilanteisiin kuten omistajanvaihdoksiin • työkykyhaasteisiin

Ota rohkeasti yhteyttä! Olet yrityksesi tärkein voimavara, joten pidäthän itsestäsi huolta. Suostumuksellasi myös läheisesi tai muu henkilö voi tehdä sen puolestasi. Yhteydenoton jälkeen sovimme kanssasi tapaamisen. Kartoitamme yhdessä tilannettasi ja sinulle sopivia ratkaisukeinoja. Monesti jo keskustelu voi selkiyttää tilannetta. Tarvittaessa ja suostumuksellasi ohjaamme myös muita ammattilaisia tueksesi. Apumme on maksutonta ja luottamuksellista.

Keski-Suomessa työkykyneuvojana toimii Eila Eerola, 050 331 5204, eila.eerola@mela.fi
Lisää tietoa löydät osoitteesta: mela.fi/varhainetuki

TAPAHTUMAT

**ASIAA JA ELÄMYKSIÄ!
KOTIELÄIMET
KONEET
METSÄ
PALVELUT
MAKUMAAILMA
KÄDENTÄIDÖT**

FARMARI
25.–27.6.2026 KALAJOKI

Farmarissa on kesän kovin kattaus ammattiasiaa.
Tavataan Farmarissa
Kalajoella!

ProAgria

Wemmi

19.–20.9.2026 JYVÄSKYLÄ

Sadonkorjuumarkkinat

Kotimaista ruokaa ja kädentaitoja

Jyväskylän Paviljonki
la klo 10–17, su klo 10–16
Vapaa pääsy!

wemmi.fi

ProAgria

Katso tulevat tapahtumat:
proagria.fi/tapahtumat

KoneAgria 2027 Tampereella

KoneAgria pidetään entistä kattavampana 14.–16.10.2027 Tampereen Messu- ja Urheilu-keskuksessa. Lue lisää **koneagria.fi**

KONE AGRIA

14.–16.10.2027 TAMPERE

Maaseutukiinteistöjen luotettavaa ja reilua välitystä

ProAgria
Kiinteistönvälitys Oy LKV

Lisätietoja: Markku Koivisto, puh. 040 709 2451
markku.koivisto@proagria.fi

Katso välitys-
kohteemme
**maaseutu-
kiinteistot.fi**

ProAgria Keski-Suomi ry

Osoite:

Kauppakatu 19 A 1,
40100 Jyväskylä

Toimiston aukioloajat:

Avoinna ma-pe sopimuksen mukaan
aikavälillä klo 8-15 (varmista asiantuntijasi
paikallaolo etukäteen), heinäkuussa suljettu
keski-suomi@proagria.fi etunimi.sukunimi@proagria.fi

Sähköpostit:

Kotisivut:

proagria.fi/ks, proagria.fi
maajakotitalousnaiset.fi/ks, maajakotitalousnaiset.fi

Facebook:

facebook.com/proagriakeskisuomi, facebook.com/ProAgria
facebook.com/ksmaajakotitalousnaiset,
facebook.com/maajakotitalousnaiset
mknkeskisuomi

Instagram:

Seuraa, tykkää ja
tägää meitä somessa

@ProAgria #proagria
#onnistummeyhdessä

ASIAANTUNTIJAT

Hassani Marjaana
Helminen Veera
Ikonen Milja
Janhonen Esko
Kaislo Katariina
Kerttula Sanna
Kivimäki Eeva-Liisa
Laitinen Hannu
Laitinen Vesa
Laukkanen Hanna-Maria
Lehtilä Lauri
Löytöjärvi Sanna
Marttinen Marjo
Minkkinen Anna-Maija
Minkkinen Sanna
Neuvonen Eeva-Liisa
Nurminen Jarkko
Paltamaa Kai
Peräinen Riitta
Pummila Mirja
Puura Hanna
Rintoo Anni
Tiainen Susanna
Viinikainen Matti
Virfvell Kati
Vänskä Taru

sähköpostit: etunimi.sukunimi@proagria.fi

maiseman- ja luonnonhoidon asiantuntija 043 824 9641
talousasiantuntija, perhevapaalla 043 824 9645
maidontuotannon asiantuntija 0400 279 049
talousasiantuntija 0400 718 890
talous- ja viljelyasiantuntija, perhevapaalla 040 822 2127
taloussihteerä 040 751 4972
toiminnanjohtaja, maa- ja kotitalousnaiset 040 576 8740
kiinteistönvälittäjä LKV 0400 321 907
johtaja 0400 547 816
kasvintuotannon asiantuntija 043 826 9715
palvelupäällikkö, maatilapalvelut 040 587 3245
kasvintuotannon asiantuntija 050 4129 818
erikoisviljelyasiantuntija 0400 648 275
maidontuotannon asiantuntija 040 564 9166
maidontuotannon asiantuntija 043 824 9646
kasvintuotannon asiantuntija 0400 747 289
kasvintuotannon asiantuntija 043 826 9719
talousasiantuntija 0400 545 543
puutarha-asiantuntija 043 826 7294
elintarvike- ja yritysasiantuntija 0400 932 054
talousasiantuntija 040 822 5607
luonnontuoteasiantuntija 043 826 9712
talousasiantuntija 043 827 3430
huippuosaaja, investoinnit ja maito 0400 896 386
hankevetäjä *Lihat läheltä* - ketju kuntoon -hanke 044 420 9005
projektipäällikkö *Varautuva Viljelijä* -hanke 050 304 9254

TOIMIPISTEET

Jyväskylän toimipiste Kauppakatu 19 A 1, 2. krs. Yht. henkilö Sanna Kerttula
Hankasalmen toimipiste Keskustie 36, 2. krs. (Osuuspankin talo). Yht. henkilö Hanna Puura
Saarijärven toimipiste Sivulantie 11 (kaupungintalo). Yht. henkilö Esko Janhonen
Viitasaaren toimipiste Keskutie 10 (kaupungintalo). Yht. henkilö Sanna Minkkinen
Pihtiputaan toimipiste Keskustie 9 (kaupungintalo). Yht. henkilö Sanna Minkkinen